

Canada Đất Rộng Người Thưa

Nguyễn Quý Đại

Thời tiết ở Đức lạnh như Canada, bởi vậy nhiều người Đức không muốn đến Canada mà họ đến các quốc gia có nắng ấm hơn. Chúng tôi đi du lịch đường dài từ Houston, Miami, Washington, New York... Hãng bảo hiểm xe cho phép chúng tôi sang Canada, nhưng từ chối đến Mexico, chúng tôi đời sống ở Canada an toàn như ở Mỹ. Trung tuần tháng năm dù thời tiết ở vùng Bắc Mỹ còn se lạnh, chúng tôi không bỏ cơ hội đi thăm Canada.

Địa lý và lịch sử Canada tóm lược

Canada có diện tích lớn thứ hai trên thế giới khoảng 10 triệu km²; (sau Liên bang Nga), nằm ở lục địa Bắc Mỹ, phía nam giáp Hoa Kỳ, phía bắc giáp Alaska (Hoa Kỳ) và Bắc Cực, phía đông giáp Đại tây Dương, phía tây giáp Thái Bình Dương. Phần lớn vùng Bắc Cực thuộc Canada bị đóng băng bao phủ vĩnh cửu. Canada có bờ biển dài nhất thế giới là 202.080 km và biên giới đất liền với Hoa Kỳ dài 8.891 km. Canada có khí hậu ôn đới, chia thành hai mùa chính: mùa đông kéo dài, tuyết băng phủ kín; mùa hè mát, ấm. Ngũ Đại Hồ (bao gồm Hồ Superior, Hồ Michigan, Hồ Huron, Hồ Erie và Hồ Ontario). Dân số 35,16 triệu.

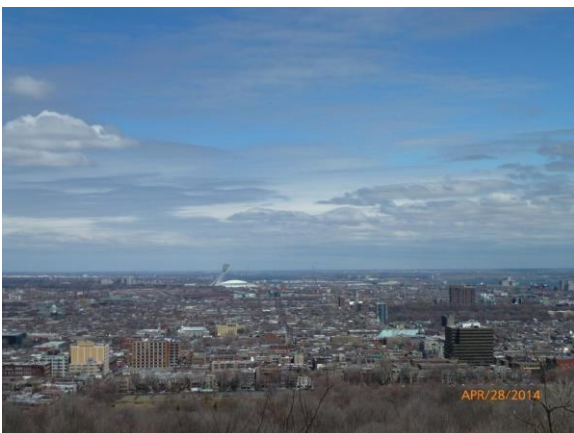

Từ tiểu bang New York đi Québec thời tiết gió lạnh, nhiều nơi còn đọng lại những đồng tuyết trắng dưới những gốc thông già xanh lá. Thành phố Québec diện tích 454,1 km² dân số trên 500 ngàn người, nhà cửa kiến trúc giống như ở Pháp.

Đời sống thành phố này ảnh hưởng văn hóa Pháp, còn một khu phố cổ được UNESCO công nhận là di sản văn hóa thế giới năm 1985. Vì vậy Québec còn được gọi là Cố đô (La Vieille Capitale). Gió rất mạnh và lạnh trên sân Lâu đài Fontenac, người ốm yếu có thể bay theo gió, nhưng không thể làm đổ những khẩu súng đồng đen cổ nặng nằm yên với nòng súng hướng về dòng sông Saint-Laurent thơ mộng, nhiều ghe tàu qua lại. Khu phố cổ Petit Champlain yên tĩnh. Nhà thờ Sainte-Anne-de-Beaupré cũng là địa điểm du lịch hấp dẫn, theo tài liệu thành phố Québec được Samuel de Champlain chính thức thành lập ngày 03.7.1608, dưới sự bảo trợ của Pierre Dugua de Mons, được xem là nơi khởi thủy của cộng đồng nói tiếng Pháp ở Bắc Mỹ.

Năm 1535 người Âu Châu đầu tiên đến Québec là nhà thám hiểm Jacques Cartier, ông đi thuyền ngược lên sông Saint-Laurent đến một ngôi làng nhỏ có tên là Stadacona (một địa điểm trong phố Québec hiện nay) của thổ dân Iroquois và năm 1608 nhà thám hiểm Samuel de Champlain cũng đến đây. Từ đó Québec thành thuộc địa của Đế quốc Pháp, dưới thời vua Louis XII và được đặt tên là Nouvelle-France / New France), đến 1663 thì vua Louis XIV sắc phong Nouveau France thành một tỉnh (province) của Pháp. Năm 1763 Pháp thua Anh và vua Louis XV phải nhượng xứ Québec cho Đế quốc Anh. Người Anh cai trị Québec nhưng vẫn cho dân chúng giữ các phong tục và luật lệ của người Pháp.

Hotel Hilton Quebec cách viện bảo tàng nghệ thuật khoảng 1,5 km và toà nhà Quốc hội 5 phút đi bộ. Về đêm trên tầng 10 nhìn xuống phố rất đẹp, Hotel ở Canada nếu xử dụng Wilan phải trả tiền 10 dollar Canada (CAD), chỗ đậu xe một ngày từ 20-30 CAD trong lúc bên Mỹ xài WFI, đậu xe thoải mái không phải trả thêm tiền.

Từ Québec về Montréal hai bên xa lộ ít nhà cửa, những cánh đồng rộng mênh mông màu xám của đất, thời tiết lạnh các nông trại chưa canh tác. Xăng dầu, bia, rượu ở Canada đắt gấp đôi Mỹ, nhưng thuốc tây thì rẻ hơn. Mua nước phải trả tiền thế võ, chai như ở Đức, vì bảo vệ môi trường không bỏ chai vào thùng rác như ở Mỹ. Các thành phố của Canada, muốn tìm nhà vệ sinh vào Mc Donald's phải mua ít nhất 10 CND, thì nhân viên phục vụ họ sẽ mở cửa WC. Hay vào các phòng hướng dẫn du lịch Info. của thành phố sạch sẽ thoải mái, nhưng chỗ đậu xe là một vấn đề khó khăn. Nên để xe ở Hotel đi phương tiện công cộng tiện lợi, đôi khi đậu xe bị phạt, bị đập kính lấy trộm nhiều người bị mất hết quần áo, laptop "lỡ khóc lỡ cười".

Thành phố Montréal có diện tích 365,13 km², dân số vào khoảng 1,6 triệu là một hòn đảo lớn nằm giữa sông Saint-Laurent và rất nổi tiếng về lịch sử, kiến trúc và các hoạt động văn hoá. Cho đến đầu thập niên 1980, Montréal vẫn còn là thành phố đông dân nhất của Canada, phần lớn nói tiếng Pháp, thế hệ trẻ nói cả 2 ngôn ngữ Anh và Pháp.

Montréal vốn là đất của thổ dân Algonquin, Huron và Iroquois từ hàng ngàn năm trước khi người Pháp đến thám hiểm Bắc Mỹ vào đầu thế kỷ 16 (Jacques Cartier - 1535; Samuel de Champlain - 1608). Đến 1642 các nhà truyền giáo Paul de Chomedey de Maisonneuve và Jeanne Mance lập ra một làng nằm trong phạm vi của Montréal ngày nay. Làng đó được đặt tên là Ville-Marie và càng ngày càng mở rộng nhờ vào sự trao đổi giữa người Pháp định cư và dân bản xứ. Đa số dân của Ville-Marie là người Pháp nhưng sau khi Hầu tước Vaudreuil (Pierre Francois de Rigaud) trao thành Ville-Marie cho Đế quốc Anh năm 1760, các dân di cư từ Anh, Ireland, Scotland và những nơi khác ở Âu Châu cũng đến lập nghiệp tại đây. Montréal chính thức trở thành một thành phố vào năm 1832. Từ thập niên 1860 đến thập niên 1930 là thời kỳ huy hoàng nhất của Montréal, nhiều người cho rằng thời kỳ này kéo dài đến cuối thập niên 1970, trước khi các kỹ nghệ, thương mại và dân nói tiếng Anh dọn đi Toronto.

Montréal vẫn còn là một thành phố quan trọng của Bắc Mỹ, về thương mại, kỹ nghệ, đầu tư, chính trị, du lịch và nhất là về các hoạt động văn hóa. Montréal là hải cảng chính nối liền Ngũ Đại Hồ với Đại Tây Dương. Dưới ảnh hưởng của hai nền văn hóa Anh và Pháp, cộng thêm vào đó là dân cư nói nhiều thứ tiếng, Montréal trở thành một gạch nối tự nhiên giữa Châu Âu và Bắc Mỹ, giữ được rất nhiều kiến trúc cổ từ thế kỷ 18, thế kỷ 19 cho đến những trụ sở thương mại của đầu thế kỷ 20 và những cao ốc trụ sở kinh doanh xây vào thập niên 1950, 1960. Khu Montréal Cổ (Vieux Montréal/ Old Montreal) còn nhiều con đường đá và nhiều di tích cũ của thị trấn Ville-Marie ngày xưa, có hệ thống xe điện ngầm (Métro) nối liền với các hệ thống xe lửa và xe buýt sang hai thành phố bên kia bờ sông của Montréal (Laval và Longueuil) có đường hầm dưới sông Saint-Laurent. Hầu hết các cơ sở thương mại, trường đại học (có 8 trường

đại học và nhiều trường cao đẳng), cơ quan chính phủ và các cao ốc tại trung tâm thành phố được nối với nhau bằng đường hầm. Ảnh hưởng của tôn giáo, nhất là Giáo hội Công giáo La Mã, từng phát triển hàng trăm nhà thờ to nhỏ khác nhau tại Montréal. Nhà thờ Thờ Thánh Giuse đẹp, trên đồi cao “đồi vọng cảnh” nhìn xuống phố phong cảnh bao la.

Chúng tôi đến thủ đô Ottawa trời mưa nặng hạt kéo dài cả ngày, không thể đi dạo xem phong cảnh, đành phải chạy xe quanh thành phố “cưỡi ngựa xem hoa”. Các công trình kiến trúc cổ như Tòa nhà Nghị viện (Parliament Buildings), Dinh Toàn quyền Rideau (Rideau Hall), Tòa nhà Liên bang (Confederation Building), viện bảo tàng, thư viện quốc gia và các trường đại học Carleton và Đại học Ottawa. Trước tòa Nhà Quốc Hội có ngọn Lửa/Centennial Flame được xây vào năm 1967 để đánh dấu thời lập quốc của Canada. Đài Tưởng niệm Chiến tranh Quốc gia tại quảng trường Confederation.

Thành phố Ottawa cũng có những khu thương mại sầm uất và các cao ốc hiện đại giống như Montréal. Ottawa nằm trong thung lũng cách Toronto 400 km và Montréal 190 km, diện tích 2.778,64 km², dân số

trên 800 ngàn người (xếp thứ 4 Canada). Giả từ Ottawa đến vùng biển hồ ngàn đảo (1000 islands Cruises), mặt hồ còn mù sương, tàu thuyền đậu ở bến chỉ có đàn chim hải âu bay lượn tìm mồi. Vùng này mùa hè nhiều du khách đi thuyền trên hồ thưởng thức phong cảnh thiên nhiên mây nước. Nhờ vắng khách nên Hotel cũng hạ giá, trước khi đến Toronto ghé vào Kingston, thành phố này là thủ đô đầu tiên từ thuộc địa của Anh lớn nhất ở Bắc Mỹ (ngày 31.12. 1857 Nữ hoàng Victoria được thỉnh cầu để định đô cho xứ Canada gồm tỉnh bang Québec và Ontario và bà đã chọn Ottawa).

Năm 1841 thành lập đại học Queen's University ở Kingston lâu đời nhất Canada số sinh viên theo học hơn 16 ngàn

người. Cuối thế kỷ 19 và những năm đầu thế kỷ 20, Kingston là một thành phố cảng lớn đóng tàu và sản xuất đầu máy xe lửa còn lưu lại đầu máy màu đen “trơ gan cùng tuế nguyệt!” trên có hàng chữ “Canadian Pacific” tại bến cảng Port Royal lộng gió.

Chúng tôi ghé thăm “The big Apple” nơi sản xuất bánh, mứt rượu táo, đặc sản nổi tiếng thơm ngon. Về chiều trời quang đãng hơn từ xa có thể nhìn thấy Toronto với những nhà cao tầng và tháp CN (Canadian National Tower) cao 553,33m, chúng tôi vào thành phố thời gian người ta đi làm về nên bị kẹt xe cả tiếng đồng hồ, sau đó đến nhà anh chị Tùng-Cân dùng cơm tối với vài người bạn thân. Anh Tùng là bạn từ thời học trung học ở Tam Kỳ với cậu Văn, nên gặp nhau rất vui, thường kể chuyện thời niên thiếu. Khi trưởng thành cậu Văn vào Không quân, anh Tùng còn là sinh viên khoa học ở Sài Gòn, năm 1972 anh bị động viên vào trường sĩ quan Thủ Đức, ra trường đi tác chiến, sau 1975 bị tù (tập trung cải tạo) và vượt biển đến Canada 1980. Anh chị có 3 cháu gái tốt nghiệp đại học, 2 cô lập gia đình. Trước khi đến Canada tôi có mail và dự định thăm nhà văn Trần Gia Phụng và anh Nguyễn Văn Phát là chủ tịch HỘI ÁI HỮU CỰU SVSQ TRỪ BỊ THỦ ĐỨC ONTARIO. Anh Phát là người gọi cellphone nhiều lần khi tôi đến Mỹ, anh nhiệt tình mời chúng tôi về nhà. Cảm ơn anh chị Phát rất nhiều vì anh chị còn đi làm, tôi không muốn làm phiền, may mắn có anh chị Tùng Cân làm hướng dẫn viên du lịch và dành cho mỗi người một phòng vì các con đã ra riêng. Trong những ngày gặp nhau nghe giọng nói đặc địa phương xứ Quảng “chu choa, hỉ, răng hè...” của chị Cân chúng tôi cảm thấy rất vui và gần gũi... Trời lạnh ăn bánh xèo của các bà đồ ngon tuyệt cú mèo, có thêm món bê thui mua ở nhà ông “Bắc Kỳ” chấm với mắm “cái” cá cơm rất ngon vì ở Houston, cũng như Munich không có bán. Ở Canada không thể thiếu món tôm hùm vùng Halifax, New Founland (Atlantic Ocean). Cua nổi tiếng thì vùng biển Vancouver tỉnh bang British Columbia.

Tôi và anh Tùng tới thăm gia đình anh Phát, khi tới gần nhà thì thấy 2 cột cờ cao cờ Canada và cờ Vàng ba sọc đỏ tung bay trong gió chiều, đúng là nhà ông chủ tịch với tinh thần chống cộng. (Anh Phát vượt biển đến Pulau Bidong tháng 5 năm 1981 và đến Canada cuối tháng 10, 1982). Chúng tôi gặp nhau tay bắt mặt mừng, nói chuyện về sinh hoạt của người Việt tại địa phương và Canada...Chị Phát làm các món nhậu để anh em lai rai trước khi chị về cùng ăn tối. Anh Đăng Sơn là webmaster của trang nhà <http://thuduc-ontario.ca> đến cùng nâng ly vui mừng ngày gặp nhau trong tình thân cùng một lý tưởng...Cuộc tiệc chưa tàn chúng tôi phải chia tay vì anh Tùng phải đi phi trường đón cô gái út về thăm nhà. Hy vọng các anh Sơn, anh Phát có dịp đi Âu Châu ghé Munich tôi sẽ là hướng dẫn viên du lịch và nhiều thì giờ tâm sự hơn.

Toronto có diện tích 630 km² là thành phố đông dân nhất tại Canada trên 2.615.060 người. Mỗi năm có trên 100.000 người nhập cư đến khu vực Toronto. Lịch sử Toronto bắt đầu vào cuối thế kỷ 18 khi Anh Quốc mua đất của người bản địa. Khu định cư được thiết lập tại đây mang tên là York, và được Phó Thống đốc John Graves Simcoe chọn làm thủ đô của Thượng Canada (Upper Canada). (thời đó Canada chia làm 2 phần thượng và hạ) Thành phố bị tàn phá trong chiến tranh giữa Hoa Kỳ và Anh Quốc năm 1812. Ngày 06.3.1834. York đổi tên là Toronto, là thành phố đứng đầu về kinh tế, thương nghiệp của Canada, là nơi đặt trụ sở của sở giao dịch chứng khoán và ngân hàng lớn nhất Canada. Những khu vực kinh tế hàng đầu trong thành phố là tài chính, viễn thông, hàng không, giao thông, truyền thông, nghệ thuật, xuất bản, sản xuất Software, nghiên cứu y tế, giáo dục, du lịch và kỹ thuật.

Người Việt Tại Canada

Trước năm 1975 có một số Sinh viên miền Nam du học và sau 30.4.1975 Chính phủ Canada mở rộng vòng tay nhân đạo, đón nhận thuyền nhân Việt Nam tại các trại tỵ nạn Đông Nam Á Châu. Theo tài liệu thì người Canada gốc Việt/ Vietnamese Canadian sống tập trung ở 4 tỉnh bang: Ontario 83.330 (45%); Québec 33.815 (19%); British Columbia 30.835 (18%), và Alberta 25.170 (14%). Đa số sống ở các vùng đô thị: Toronto 56.095; Montreal 30.515; Vancouver 26.110; hay Calgary 14.285. Sinh hoạt của cộng đồng người Việt phát triển về văn hóa, chính trị, tâm linh: có khoảng 40 chùa, trong đó có 8 ở Montreal, 7 ở Toronto, và 4 ở Vancouver, số còn lại ở các tỉnh bang khác.

Cộng Đoàn Kitô giáo, có nhiều giáo xứ và Linh mục tuyên úy người Việt. Đặc biệt Giám mục trẻ tuổi nhất của Tổng Giáo Phận Toronto là Đức Cha Vincent Nguyễn Mạnh Hiếu, được cử làm Chuông Ấn kiêm

Trưởng Văn Phòng Giáo Phủ Tổng Giáo Phận Toronto. Từ vị Cha Sở trẻ tuổi nhất của St. Cecilia, Linh mục Vincent Nguyễn Mạnh Hiếu trở thành vị GM Canada tiên khởi gốc thuyền nhân Việt Nam có tuổi đời trẻ nhất trong hàng Giám mục Canada. Một dự án xây dựng Đền dâng kính Đức Mẹ La-Vang Nữ Vương Các Thánh Tử Đạo Việt Nam sẽ được thực hiện trong tương lai.

Sinh hoạt về truyền thông báo chí: có ba hay bốn nhà xuất bản Việt ngữ và khoảng 30 tờ báo và tạp chí. Đài truyền hình SBTN phát hình tin tức quảng cáo suốt ngày. HỘI ÁI HỮU CỰU SVSQ TRÙ BỊ THỦ ĐỨC ONTARIO vào dịp TẾT Việt Nam đều phát hành Đặc San Lửa Thiêng nội dung phong phú, với những cây bút một thời từng vào sanh ra tử trên chiến trận khói lửa khắp bốn vùng chiến thuật. Đặc San là một sự nổi kết tinh thần huynh đệ chi binh. Cũng như Liên Hội Người Việt tại Canada đấu tranh cho Tự do và Dân chủ cho Việt Nam, vận động người đi trước bảo trợ cho những người sau kém may mắn bị từ chối cho đi định cư còn ở lại bên đất Phi, một số gia đình được bảo trợ về tài chánh, nhà cửa... được định cư tại Canada. Đó là một nghĩa cử cao đẹp của người Việt đi trước. Trong những năm qua Liên Hội vận động xây dựng dự án "Viện Bảo Tàng Thuyền Nhân" số tiền thu được trên 1,5 triệu CAD, vì vật giá leo thang nên chưa thực hiện được dù đã có đất! Nhiều tiệm Nails cũng như Restaurant do người Việt Nam làm chủ, các bạn một thời Phan Châu Trinh cho biết cô Trần Thiếu Lan nữ sinh Phan Thanh Giản (Tú tài IBM) cũng là Webmaster của trang nhà Phan Thanh Giản, kinh doanh về Restaurant. Tôi mail hỏi địa chỉ để cùng thân hữu đến ăn tối, nhưng Thiếu Lan đã về vui thú điền viên. <http://ptgdn.com>

Nhìn chung người Việt tại Canada, cũng như trên thế giới hội nhập thành công tốt đẹp. Chúng ta có thể hãnh diện thể hệ thứ hai phần lớn tốt nghiệp đại học các ngành như: Khoa học kỹ thuật, Chính trị, Kinh Tế làm rạng danh Cộng Đồng Người Việt Tỵ Nạn CS. Tại Ontario có ông Ngô Thanh Hải từng là sĩ quan Quân lực VNCH, định cư từ năm 1975. Hiện nay là Thượng nghị sĩ thuộc Đảng Bảo thủ Canada đại diện cho tỉnh bang Ontario. Trước khi ông được bổ nhiệm vào Thượng viện Canada, ông là một chánh án chuyên về Di trú & Quốc tịch tại thành phố Ottawa. Trong những sinh hoạt về văn hoá, biểu tình chống CSVN luôn có sự đồng hành của ông Ngô Thanh Hải.

Canada đất rộng, dân số hơn 35 triệu, so với VN dân số trên 90 triệu còn chậm tiến lạc hậu vì theo chế độ độc tài CS. Canada phát triển vững mạnh về kinh tế, từng tổ chức Thế vận hội Mùa hè 1976 tại Montréal, Thế vận hội Mùa đông 1988 tại Calgary, Thế vận hội Mùa đông 2010 tại Vancouver và đang chuẩn bị tổ chức PanAm Games vào tháng 7, 2015 tại Toronto. Canada tham gia vào nhiều tổ chức quốc tế với những quốc gia có nền công nghiệp hàng đầu của thế giới như: G8, G20. Hiệp định Thương mại Tự do Bắc Mỹ, Diễn đàn Hợp tác Kinh tế Châu Á - Thái Bình Dương.

Canada là một trong các cường quốc công nghiệp với sự phát triển vượt bậc về kinh tế, chính trị, thương mại, văn hóa. Chính phủ dành tới 5.2% GDP để đầu tư đào tạo nhân lực, các nguồn chi từ người dân cũng chiếm 1.8 % GDP. Canada chú ý đến vấn đề giáo dục là quan trọng để phục vụ phát triển nền kinh tế. GDP trung bình mỗi người ở mức 51.990 USD. Tài nguyên dồi dào phong phú, đặc biệt là dầu mỏ và khí đốt. Về phúc lợi xã hội hệ thống y tế hiện đại và hoàn toàn miễn phí cho người dân. Hệ thống giáo dục cấp trung học miễn phí, nhà nghèo, cha mẹ thu nhập thấp thì tiền hàng tháng chính phủ trợ cấp cho gia đình có con cái càng nhiều, giúp đỡ đối với trẻ em sinh ra tàn tật. Sinh viên được Chính phủ cho vay tiền học, cho tiền ăn ở (nếu thu nhập thấp).

Canada có nền dân chủ Đại Nghị Liên Bang, là một quốc gia quân chủ lập hiến, là một thành viên của Thịnh vượng chung các quốc gia, xử dụng hai ngôn ngữ chính tiếng Anh, tiếng Pháp và một số ngôn ngữ của các dân tộc thông dụng là tiếng: Quảng Đông (1.072.555 người), Punjab (430.705), Tây Ban Nha (410.670), Đức (409.200), và Ý (407.490), tiếng Việt (trên 200.000).

Về đời sống ở Canada một phần giống nước Đức về an sinh xã hội, giáo dục, Người Đức bảo thủ hơn, người ngoại quốc khó giữ chức vụ quan trọng trong chính quyền, nếu học ngành Chính trị xã hội ra trường không có việc làm... trường hợp ngoại lệ ông Philipp Rösler người Việt Nam theo đảng FDP được bầu vào chức Bộ trưởng Kinh tế liên bang chỉ một nhiệm kỳ mà thôi. Ở Canada với người già có phần dễ giải hơn, lãnh tiền già có thể về Việt Nam sinh sống với con cháu lâu hơn, trong khi ở Mỹ ra khỏi nước 1 tháng là bị cúp tiền trợ cấp. Mọi quốc gia đều có luật lệ riêng, người ở Đức mà trồng cần sa thì bị tù không dưới 10 năm, tài sản bị tịch thu, bị trục xuất.

Canada có hai biểu tượng là Lá Phong và con Hải Ly

Lá Phong: Maple Leaf/ Ahornblatte. Theo tài liệu từ năm 1700 lá Phong được xem là biểu tượng của người dân bản xứ thuộc khu vực Bắc-Mỹ. Năm 1868 lá Phong được vẽ trên huy hiệu của tỉnh Ontario, Québec và trên quốc huy Canada năm 1921. Năm 1867 Canada độc lập, Alexander Muir (1830-1906) sáng tác ca khúc "The Maple Leaf Forever" như quốc ca. Bắt đầu từ thập niên 1960 Calixa Lavallée viết nhạc phẩm "O Canada" trở nên phổ biến. Năm 1960 Quốc hội Canada ban hành một đạo luật công nhận chính thức "O Canada" là Quốc ca.

Cờ Canada có 2 màu đỏ trắng chia làm 3 phần nền đỏ trắng theo tỷ lệ (1-2-1) hình lá Phong ở giữa trên màu trắng, chiều rộng của quốc kỳ gấp hai lần chiều cao. Đó là bản vẽ của George F. G.

Stanley được chọn là quốc kỳ chính thức của Canada ngày 15.02.1965.

Hải ly: Beaver/ Biber tên khoa học Castor là chi động vật có vú, sống lưỡng cư (cả dưới nước và trên bờ). Thuộc loại gặm nhấm ăn rễ, gốc cây vào ban đêm, nó dài từ 70-100 cm nặng 20-30 kilô, tuổi thọ từ 10-20 năm. Hải ly có tài đắp đập, đào kinh xây ổ thích hợp theo 2 mùa mưa nắng, người Canada cho Hải ly có đức tính cần cù, chăm chỉ. Năm 1851 ông Samford Fleming đưa hình Hải ly lên con tem đầu tiên của quốc gia loại tem "Ba xu Hải Ly" sau này có thêm hình Hải ly trên tiền đồng của Canada... Chúng tôi giả từ Toronto đến Niagara Falls, thác nước đẹp nổi tiếng, hùng vĩ nhiều du khách đến thăm, lái xe dọc theo bờ hồ nước trong xanh dưới bầu trời mây trắng bay thật thơ mộng.

Niagara Falls có Casino sinh hoạt ồn ào của người có máu đỏ đen, tôi thấy rất nhiều người Việt nói giọng Bắc (Hải Phòng) đánh bài rất đông không biết họ ăn thua thế nào? Chúng tôi đi du lịch vào Casino để xem chơi, đánh bài không để gì ăn, đồng tiền chân chính từ mồ hôi của mình mới tồn tại bền lâu. "cờ bạc là bác thằng bần, cửa nhà bán hết ra thân ăn mày"... Cảm ơn anh chị Tùng- Côn tiếp đón nồng hậu chân tình và lấy phòng trước Hilton Hotel ở Casino chúng tôi không phải trả tiền. Những ngày ở Canada qua các thành phố thật nhiều kỷ niệm đẹp khó quên.

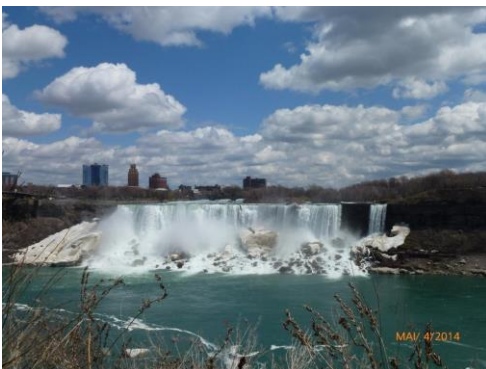
Bài bút ký du lịch chỉ tóm lược những nét chính qua địa lý, về lịch sử của Canada, là Quốc gia cũng gian nan một thời chiến tranh, thuộc địa... nhưng dân tộc Canada đã vượt qua mọi khó khăn để dựng nước, giành độc lập, tự do, dân chủ, đất nước phát triển là một trong những cường quốc giàu mạnh của thế giới./.

Nguyễn Quý Đại

Tài liệu tham khảo Wikipedia và Info. hướng dẫn du lịch

TÀI LIỆU ĐỌC THÊM

Từ cuối thế kỷ 15, người Anh và người Pháp thành lập các thuộc địa trên vùng duyên hải Đại Tây Dương. Căn cứ theo Đạo luật Bắc Mỹ Canada thuộc Anh vào ngày 1/7/1867, năm 1919 ba thuộc địa hợp thành thuộc địa liên bang tự trị Canada là một thành viên sáng lập của Liên Hiệp Quốc vào năm 1945 và của NATO năm 1949. Anh Quốc trao trả độc lập cho Canada năm 1982. Canada có các tỉnh bang: British Columbia, Alberta, Saskatchewan, Manitoba, Ontario, Quebec, New Brunswick, Đảo Hoàng Tử Edward, Nova Scotia, Newfoundland và Labrador và 3 vùng lãnh thổ: Yukon, Northwest Territories và Nunavut.

Dân số trên 35 triệu, theo tỷ lệ: người Anh (21%), người Pháp (15,8%), người Scotland (15,1%), người Ireland (13,9%), người Đức (10,2%), người Ý (4,6%), người Hoa (4,3%), thổ dân (4,0%),

người Ukraina (3,9%), và người Hoà Lan (3,3%)... Về mặt lịch sử, Canada chịu ảnh hưởng của các văn hóa và truyền thống Anh Quốc, Pháp, và thổ dân